

Veel bedrijven gaan de fout in

Door de Inspectie Noord-West van het Ministerie VROM en de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) is onlangs een onderzoek afgerond naar de kwaliteit van de dierplaagwering en naar het gebruik van bestrijdingsmiddelen bij de bestrijding van dierplagen. De resultaten zijn verbijsterend: 1 op de 2 bezochte bedrijven gaat de fout in. Op 18 april 2005 publiceerde VROM de resultaten.

WAT WIL MEN BIJ VROM?

Bij het ministerie leeft de overtuiging dat dierplagen nog te vaak ad hoc worden aangepakt. Dit wordt gevoeld door hetgeen de VROM- en VWA-inspecteurs in het veld tegenkomen. 'Dierplaagbeheersing moet integraal onderdeel worden van het kwaliteitsdenken', is de aanbeveling die de beide inspecties in het rapport geven. En dat is iets wat het KAD aanspreekt. Hetzelfde onderzoek wijst uit dat de contracten tussen dierplaagbestrijder en opdrachtgever een goede dierplaagbeheersing soms in de weg staan.

DIERPLAAGBEHEERSING VAAK SLUITPOST

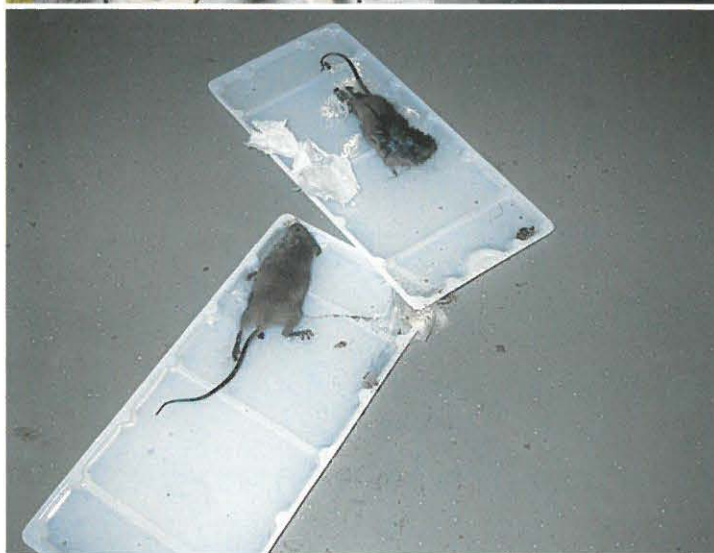
Veel bedrijven of opdrachtgevers zien de dierplaagbeheersing (-bestrijding) als een verplichting of een noodzakelijk iets in het kader van hun bedrijfs erkenning, EEG-erkenning, HACCP-certificering of hygiëncode. Dit betekent dat het geen onderdeel is van hun kwaliteitsdenken. Dit leidt er toe dat de dierplaagbestrijder voor minimale contracten een optimale inspanning moet leveren om een verantwoorde dierplaagbestrijding uit te voeren. De dierplaagbestrijder wordt daarbij niet altijd serieus genomen; zijn preventieve aanbevelingen worden lang niet altijd opgevolgd. Voor deze bedrijven is de dierplaagbeheersing (-bestrijding) een sluitpost. Citaat uit het zojuist verschenen onderzoeksrapport van de VROM-Inspectie en de VWA: 'Veel bedrijven proberen te bezuinigen waar dit kan. Op zich is dit een nobel streven, alleen dient men zich wel af te vragen of het bezuinigen op de dierplaagbeheersing een juiste keuze is, omdat daarmee niet aan de hygiënische en bouwtechnische minima wordt voldaan.'

BESTRIJDINGSMIDDELEN: 52% WORDT VERKEERD TOEGEPAST

In het zojuist afgeronde onderzoek constateren de VROM-Inspectie en de VWA in 1 op de 2 gevallen tekortkomingen (overtredingen). Dit zegt iets over de kwaliteit van de beroeps- of bedrijfsmatig werkende dierplaagbestrijder (aldus het rapport), maar lang niet alles.

Citaat: 'Veel van de gesignaleerde overtredingen zijn te wijten aan het gedrag van hun opdrachtgevers. Zo blijkt bijvoorbeeld veelvuldig dat de opdrachtgever, die niet bevoegd is, wil bepalen hoe de bestrijding moet worden uitgevoerd. Hierbij moet vooral worden gedacht aan die gevallen waarin de dierplaagbestrijder, gezien de bezettingsgraad van plaagdieren, meer lokaasdepots wil plaatsen en de frequentie van inspecties en nazorg wil opvoeren.'

Op grond van deze bevindingen wordt door de onderzoekers aanbevolen dat de contracten tussen opdrachtgever en dierplaagbestrijdingsbedrijf 'in feite niets meer en niets minder moeten zijn dan een afspraak dat een bedrijf opdracht krijgt de dierplaagbeheersing/wering/bestrijding uit te voeren. Hoe of wat, zoals frequentie van bezoeken, is niet van tevoren te bepalen.'

Bovenste foto
Muisuitwerpselen worden door de opdrachtgever niet verwijderd, ondanks de aanbevelingen in de rapportage van de dierplaagbestrijder. Het niet-verwijderen van de muisuitwerpselen maakt dat een juiste detectie niet mogelijk is.

Onderste foto
Het is bekend dat lijmplanken niet voor de bestrijding van dierplagen mogen worden gebruikt. (Artikel 72, vijfde lid van de Flora- en faunawet.) Huismuizen komen vast te zitten, proberen los te komen en scheuren vervolgens zichzelf stuk omdat de dieren op zoek willen naar voedsel en drinken. Loskomen is niet mogelijk, hetgeen betekent, indien snelle nazorg uitblijft, dat de dieren uitdrogen en verhongeren.

PREVENTIEF GIF UITZETTEN

Tekortkomingen kunnen van allerlei aard zijn; het preventief uitzetten van vergiftigd lokaas is daar een goed voorbeeld van. Dit is namelijk verboden. Een toegelaten bestrijdingsmiddel mag uitsluitend worden ingezet als eerst is aangetoond dat er inderdaad sprake is van overlast door de dierplaag waarvoor het middel is toegelaten. Daarvoor zijn sporen nodig (uitwerpselen bijvoorbeeld, of buikmeer van huismuizen langs de muren), gedetermineerde monsters of typerende schadebeelden. *Preventief mag er geen giftig lokaas worden gebruikt*; ook niet als het (in het geval van knaagdieren) gemengd is met haver of graan. Andersom gebeurt ook: wanneer de overlast, met name van muizen en ratten, tot het nulpunt is gereduceerd, mag niet langer met vergiftigd lokaas worden gewerkt. Er moet dan worden overgaan tot het plaatsen van non-tox (niet-giftig) lokaas. Het onnodig binnenbrengen van vergiftigd lokaas in een levensmiddelenbedrijf is absoluut ongewenst; ook daar let de Inspectie op.

OPDRACHTGEVERS MEDEVERANTWOORDELIJK

Tijdens het onderzoek zijn 313 bedrijven gecontroleerd. Op grond van de bevindingen zijn in 89 gevallen strafrechtelijke maatregelen getroffen. Bij de bedrijven waar een proces-verbaal is aangezegd of waar een waarschuwing naar is uitgegaan, vindt altijd een herinspectie plaats.

Primair is de professionele dierplaagbestrijder aansprakelijk voor zijn gebruik van bestrijdingsmiddelen. Toch zijn door de Inspectie ook maatregelen richting de opdrachtgevers genomen. Tegen opdrachtgevers die de aanbevelingen bij herhaling niet opvolgen, is dan ook waarschuwend opgetreden. Op grote schaal zijn immers bij de opdrachtgever hygiënische en bouwtechnische tekortkomingen vastgesteld. Deze tekortkomingen zijn er de oorzaak van dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen illegaal is! Het is namelijk in strijd met het gebruiksvoorschrift en met het toelatingsbesluit van bestrijdingsmiddelen.

Uit het rapport:

Totaal aantal gecontroleerde bedrijven	313
Ontbreken vakbekwaamheidsdiploma	35
Niet toegelaten bestrijdingsmiddelen	2
Handelen in strijd met gebruiksvoorschrift en toelatingsbeschikking	132
Onzorgvuldig gebruik bestrijdingsmiddel	126
Gebruik van lijmplanken	10

ENKELE AANBEVELINGEN UIT HET RAPPORT VAN VROM-INSPECTIE N.A.V. HET ONDERZOEK:

1. Sterke ontwikkeling van de **professionaliteit** van de dierplaagbestrijdingsbedrijven en de bestrijdingstechnici.
2. Voornoemde professionalisering moet er toe leiden bij de opdrachtgevers, die dit tot nu toe nog te weinig beseffen, dat dierplaagbeheersing een integraal onderdeel moet zijn van hun **kwaliteitsdenken**.
3. Ten aanzien van de **verkoop** van bestrijdingsmiddelen/biociden die alleen en uitsluitend door een persoon mogen worden gebruikt die in het bezit is van zijn/haar vakbekwaamheidsdiploma 'dierplaagbestrijding en houtrotverwekkende schimmels', dient in de Bestrijdingsmiddelenwet een artikel te worden opgenomen die dit regelt.
4. Bij verkoop van voornoemde biociden aan een persoon zal deze zich moeten kunnen legitimeren met zijn of haar **vakbekwaamheidspasje**, net als bij licentiehouders voor gewasbeschermingsmiddelen.

Bovenste foto

Zo moet het dus niet! Niet opgeruimde, gemorste bestrijdingsmiddelen en zwerfvuil, een gevaar voor volksgezondheid en milieu. Deze gemorste bestrijdingsmiddelen kunnen met het spoelwater in het milieu terecht komen, voorts kunnen deze middelen in contact komen met levensmiddelen.

Onderste foto

Isolatiemateriaal weggevreten uit de wand- en plafondisolatie.

Foto's: VROM Inspectie